

10/2022

Eläketurvakeskuksen raportteja

Tiivistelmä

Tero Uusimäki

Ruotsin yrittäjien eläkevakuuttaminen ja eläketurva

Erot ja yhtäläisyydet Suomeen

Tässä raportissa tarkastellaan yrittäjien eläkevakuuttamista ja ansioeläkkeen kertymisen perusteita Ruotsin sosiaaliturvajärjestelmässä. Raportissa selvitetään, kuinka Ruotsin yrittäjien eläkejärjestelmä kehittyi ja kuinka yrittäjien eläketurva nykyisin Ruotsissa järjestetään. Raportissa tarkastellaan ja verrataan lisäksi Suomen ja Ruotsin yrittäjien lukumääriä, eläkevakuuttamisen järjestämistapoja ja taloudellista asemaa.

Sekä Suomen että Ruotsin eläkejärjestelmät perustuvat asumisperusteiseen perusturvaan sekä ansioperusteiseen eläkejärjestelmään. Ruotsissa yrittäjien lakisääteinen ansioeläke järjestetään osana yleistä eläkejärjestelmää, kun taas Suomessa yrittäjiä koskevien erillisten eläkelakien (YEL, MYEL) mukaisesti.

Ruotsissa yrittäjien sosiaalivakuuttaminen kytkeytyy kiinteästi yrittäjien tuloverotukseen ja ns. F-verojärjestelmään. Veron ennakonperintää koskevasta F-verojärjestelmästä seuraa Ruotsissa pitkälti se, ketä verotetaan ja kenellä on velvollisuus maksaa työskentelyyn kohdistuvat ennakoverot ja sosiaalivakuutusmaksut. Ruotsissa Verohallinto perii sosiaalivakuutusmaksut ja myös

määrittää eläkkeen oikeuttavan tulon määrän. Raportissa käydään laajalti läpi F-verojärjestelmää ja sen vaikutuksia eläketurvan järjestämiseen Ruotsissa.

Ruotsissa yksityiset elinkeinonharjoittajat ja kauppayhtiöiden osaomistajat maksavat sosiaalivakuutusmaksut aktiivisen elinkeinotoiminnan ylijäämästä, josta myös kertyy ansioeläkkeeseen oikeuttava tulo. Osakeyhtiöyrittäjien ansioeläke karttuu yrityksestä nostettavasta palkasta. Yritys maksaa palkasta (työnantajan) sosiaalivakuutusmaksut. Suomessa YEL/MYEL-yrittäjien työeläke kertyy, ja työeläkemaksut peritään, erillisestä työpanokseen perustuvasta työtulosta. Osakeyhtiössä työskentelevään, enintään 30 prosenttia osakepääomasta tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä omistavaan, yrittäjään sovelletaan Suomessa työntekijän eläkelakia (TyEL).

Raportissa tarkasteltujen tietojen perusteella Suomessa ja Ruotsissa elinkeinonharjoittajien lakisääteisen ansioeläkkeen perusteena oleva tulo jää keskimäärin alle palkansaajien ansioeläkkeen perusteena olevan tulon. Ruotsissa omassa osakeyhtiössä toimivien yrittäjien ansioeläke kertyy yrityksestä nostettavasta palkasta, joten he lukeutuvat aineistossa palkansaajiin. Osakeyhtiöyrittäjien etuuksien perusteena olevat tulot näyttäisivät olevan yksityisiä elinkeinonharjoittajia korkeammalla tasolla Ruotsissa. Molemmissa maissa yrittäjien ansioeläke voi kertyä erilaisista palkkatyön ja yrittäjätöiden yhdistelmistä ja vuorottelusta.

Ruotsissa, kuten Suomessakin, on kiinnitetty huomioita yrittäjien riittävään eläkeaikaiseen toimentuloon. Huomio on kohdistunut mm. elinkeinonharjoittajien verotuksessa todetun ylijäämän ja osakeyhtiöyrittäjien yhtiöstä nostaman palkan tasoon verrattaessa yrittäjien eläkeansioita palkansaajien eläkeansioihin. Keskustelua käydään lisäksi lakisääteistä ansioeläkettä täydentävän työmarkkinaeläkkeen kompensatiosta ja muusta eläkesäästämisen riittävydestä yrittäjillä.

**Ruotsin yrittäjien eläkevakuuttaminen ja eläketurva
Erot ja yhtäläisyydet Suomeen**
Eläketurvakeskuksen raportteja 10/2022

<https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-691-354-7>

www.julkari.fi > [Eläketurvakeskus](#) > [Julkaisut](#)

ISBN 978-951-691-354-7 (PDF)

ISSN 2343-3558 (verkkajulkaisu)

Eläketurvakeskus
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Eläketurvakeskus
00065 ELÄKETURVAKESKUS
Puhelin 029 41120
Faksi 09 148 1172

Pensionsskyddscentralen
00065 PENSIONSSKYDDSCENTRALEN
Telefon 029 41120
Fax 09 148 1172

Finnish Centre for Pensions
FI-00065 Eläketurvakeskus
Finland
Phone +358 29 41120
Fax +358 9 148 1172

www.etk.fi
> julkaisut